

Państwo Islamskie jako quasi państwo

30 lipca 2020

Jak wyglądała struktura ISIS, jakie zasady panowały w Państwie Islamskim i jakie dżihadysty mieli cele? Badacze terroryzmu przeprowadzili wywiad z wysokim rangą, uwięzionym w Iraku członkiem ISIS.

Hajji Abdul Nasser Qardash był ważnym funkcjonariuszem Państwa Islamskiego. Zatrzymany przez siły amerykańskie w 2005 roku jako członek Ansar al-Islam, dwa lata później wypuszczony, złożył przysięgę na wierność Al-Kaidzie w Iraku. W 2011 roku przedstawiono go Abu Bakrowi Al-Baghdadiemu. Miał duży wpływ na tworzenie się ISIS; jego ideą było połączenie frakcji terrorystycznych w Iraku i Syrii.

Szczegóły, które Qardash podał prowadzącemu wywiad Hushamowi Al-Hashimiemu, powinny być traktowane z ostrożnością, ale weryfikowane były w innych wywiadach z członkami ISIS.

Przede wszystkim, głównym według Qardashiego powodem powstania ISIS była mobilizacja sunnitów wokół Baghdadiego, wykorzystująca sektariańskie podziały i konflikt z szyitami w Iraku i alawitami w Syrii. Mówi też o bezczynności sąsiednich krajów arabskich, które traktowały to początkowo jako sprawę konfliktu wewnętrznego Iraku i Syrii.

Zasady organizacji państwowości, która miała zająć tereny Iraku i Syrii, podważając ówczesne granice, opierały się na ścisłym podporządkowaniu Baghdadiemu i Abu Ala al-Afriemu (zginął w 2016), który był dowódcą organizacji w Syrii. Jediną religią dozwoloną na tym obszarze był sunnicki islam w interpretacji Baghdadiego i Afriego. Ktokolwiek odchodził od tych zasad, nawet będąc salafitą czy członkiem Al-Kaidy, uznawany był za apostatę i przeciwnika.

ISIS zapewniało ochronę tylko tym, którzy złożyli przysięgę na wierność liderom – każdy, kto związał się z kalifatem miał zapewnione bezpieczeństwo osobiste i swojej rodziny oraz majątku. Wszystkie władze sądownicze czy administracyjne były rozdzielane ze względu na lojalność wobec przywódcy. Sędziowie mieli orzekać zgodnie z naukami wiary interpretowanymi przez Afriego i Baghdadięgo.

ISIS nie musiało, jak inne organizacje terrorystyczne, zajmować się produkcją narkotyków, żeby utrzymać wojenną gospodarkę. Terrorysty zdobyli dużą ilość zabytków ruchomych, które sprzedawali do Europy i innych krajów świata. Najgorzej szło im z artefaktami syryjskimi, które były dobrze udokumentowane, więc w zemście za niemożliwość ich eksportu na Zachód zostały zniszczone.

Drugim źródłem wpływów był przemysł ropy naftowej, który został dozwolony przy pomocy fatwy, dopuszczającej handel z wrogiem w trakcie zawieszenia broni. Zarządzał tym członek ISIS, który miał duże doświadczenie przemytnicze i relacje z lokalnymi i regionalnymi wrogami. Poza tym, incydentalnie i jednorazowo Państwo Islamskie wybiło złote monety z dwóch ton 21-karatowego złota.

Budżet był scentralizowany i każdy willajat, okręg, otrzymywał raz w miesiącu środki finansowe. Roczny budżet jednego z willajatów, którym zarządzał Qardash w 2015 roku wynosił 200 milionów dolarów. I to pieniądze, jego zdaniem, najbardziej motywowały miejscowych do brania udziału w dżihadzie prowadzonym przez ISIS.

Pozostała struktura organizacyjna była jednak zdecentralizowana. Poza głównymi liderami nie było ścisłej organizacji i wszystko opierało się na ogłoszeniu lojalności wobec ISIS. Poza terenem Syrii i Iraku, w innych krajach gdzie powstawało ISIS, struktura była już zupełnie niezależna. Cała komunikacja, finansowanie, ściąganie zagranicznych bojówkarzy, były pod kontrolą jednego człowieka, bliskiego Baghdadiemu,

znanego jako Abu Ibrahim al-Qurashi al-Hashimi, który prawdopodobnie obecnie jest liderem ISIS. Miał on kontakty z Algierczykami, Tunezyjczykami, Egipcjanami i Libijczykami.

Struktura kalifatu opisana przez Qardashiego była nieskomplikowana. Na czele stał kalif Baghdadi, który wraz z wiernym, bliskim kręgiem dżihadystów jeszcze z czasów Al-Zarqawiego, decydował o polityce państwa. Decydowali oni o funduszach, mediach, działaniach wojennych czy obsadzie stanowisk. Komitet Delegatów zajmował się sprawami administracyjnymi.

Biuro Żołnierzy istniało w każdym willajacie i było odpowiedzialne za prowadzenie akcji militarnych pod dowództwem wojskowego lidera willajatu. Prowadzili walkę partyzancką, bezpośrednią, podkładali ładunki wybuchowe, dokonywali samobójczych zamachów i starali się infiltrować wroga. Z kolei Biuro Ogólnego Bezpieczeństwa odpowiedzialne było za rekrutację w social mediach, transport samobójców zamachowców, przygotowanie obozów szkoleniowych, zakup broni, a także organizację tajnych miejsc spotkań, kryjówek, śledzenie korespondencji.

Jednym z pilnie strzeżonych sekretów było Biuro Pieniędzy, Złóż i Datków, które dbało, by wszystkie inwestycje ISIS i osób sympatyzujących z nim, szczególnie te dokonywane poza Irakiem i Syrią, były utajnione. Qardashi jednak ze swojego doświadczenia wiedział, że we wschodniej Syrii były cztery główne źródła finansowania organizacji: przemysł ropy naftowej, przemysł broni i towarów, pieniądze z okupów za porwania celebrytów, dziennikarzy, członków organizacji humanitarnych i lokalnych notabli, oraz dochody ze sprzedaży ciał martwych lub zabitych osób – była to „sprzedaż ciała niewiernego”.

Za najważniejszą gałąź działalności ISIS Baghdadi uważał media. To obecność Państwa Islamskiego w mediach zarówno głównego nurtu, jak i społecznościowych, miała przyczynić się do jego zwycięstwa. Baghdadi twierdził, że ciągłe ataki,

zmęczenie wroga, zwłaszcza poprzez zamachy przeprowadzane w Europie, były ważniejsze niż zwycięstwa w bitwach. Dopiero to miało przynieść sukces organizacji.

Jednym z wniosków, który analitycy wyciągnęli z rozmów z funkcjonariuszami ISIS, jest wiedza o funkcjonowaniu terrorystów dzięki destabilizacji harmonii społecznej, dzięki niszczeniu lokalnych struktur, zastępowaniu ich swoimi i uzależnianiu społeczeństwa od pomocy Państwa Islamskiego. Przy braku dobrych teologów i prawników, organizacje ISIS powstające w innych krajach niż Syria i Irak mogą być zwalczane poprzez wzmacnianie, szkolenie i zbrojenie sunnickich muzułmanów do obrony przed terrorystami.

Autorstwo: Jan Wójcik

Na podstawie: Cgpolicy.org

Źródło: Euroislam.pl